

Flexónyomtatás a dél-afrikai hajlékonyfalú csomagolóanyag-iparban

Gill Loubser

főszerkesztő, *Packaging Review South Africa*

1994 vízválasztó volt Dél-Afrika történelmében. Formálisan véget ért az apartheid-éra, megtörtént az első demokratikus választás, és az ország visszailleszkedett a globális gazdaságba. A flexónyomtatás ekkor az alacsony minőségigényű flexibilis csomagolások előállításánál játszott szerepet, és akkor úgy tűnt, ez így is marad. Bár a flexó hosszú utat tett meg az 1930-as években történt bemutatkozása óta, ekkor kezdett ébredezni „Csipkerózsika-álmából” és kifinomult, hatékony nyomtatási eljárássá válni.

Ez a lemaradás egyértelműen következik az ország elzártságából a hetvenes-nyolcvanas években.

Abban az időszakban a jelentősen leértékelődő valuta megnehezítette a drága high-tech gépek importját. Míg Európában és Amerikában a legújabb, komputerizált, nyolcszínes, központi dobos flexógépek váltak általánossá, csak néhány dél-afrikai cég rendelkezett ilyen „csodamasinával”, ugyancsak ritkaságszámba mentek a különböző kiegészítő berendezések. Dél-Afrika lényegesen több élőmunkával állított elő hasonló termékeket, mint a tengerentúlon.

A situáció változott, és a dél-afrikai nyomdászok számára is elérhetőek a világ többi részén meglévő legújabb fejlesztésű flexógépek. Az új gépek száma

1995-től nőtt, akkor importálta és helyezte üzembe az első vadonátűj, hatszínes Carint gépet a fokvárosi Safepak cég.

Fellapozva a *Packaging Review* korábbi számait, majd minden lap hírt adott újabb és újabb flexógépek behozataláról, üzembe helyezéséről az elmúlt évtizedben.

Az utolsó tíz évben lassan csökkent a minőségi rés a flexó-, illetve a mélynyomtató eljárással készült csomagolóanyagok között, ahogy Dél-Afrika felzárkózott a nemzetközi trendekhez.

A dél-afrikai flexótechnológia felzárkózását mutatja a számos, éveken keresztül elnyert EFTA (European Flexographic Technical Association) díj is, illetve az, hogy ma már Dél-Afrika saját Print Excellence díjjal tünteti ki a legkiválóbb nyomdászokat.

A dél-afrikai csomagolóanyaggyártók a méret és a kapacitás

széles skáláját mutatják, a legjelentősebb a több kis- és közepes méretű céget magába foglaló Nampak Group, a második az Astrapak Group, amelynek szélespályás nyomtatása mellett a csoport részét képező DLC-Pack cégen keresztül jelentős keskenypályás kapacitása is van.

Képzés, képzettség

A kulcskérdés – ha a dél-afrikai flexónyomtatásról van szó – az eltelte rövid idő, ahhoz, hogy a nyomdászok megszerezzék a szükséges gyakorlatot.

A „flexóképzettséghez” fontos, hogy mindenki megértse az eljárást, az előkészítő stúdiótól a gépmesterekig/gépkezelőig, ismerni kellene a flexónyomtatás különböző ágait a különböző nyomathordozókon.

A flexó nem tudja hozni ugyanazt a standard minőséget, mint a lithográfia vagy a mélynyomtatás, az eljárás alapos ismerete nélkül.

Szimulátor, egy válasz a flexótréning igényre

A Safepak és a Colpak volt az első két cég, amely előnyt kovácsolt a fokvárosi Cross Media Training Center által üzembe helyezett FlexSys szimulátor tréning programjából.

Ez a szolgáltatás praktikusán, ipari helyzeteken keresztül készíti fel a résztvevőket a DTP és a reprodukció napi gyakorlatára. A szí-

mulátor diagnosztikai funkciója segít a nyomdászok felkészülésében a problémák felismerésére és megoldására, még mielőtt a nyomdagép közelébe mennének. Egy tökéletes eszköz a cégek számára, hogy oktassák/betanítsák dolgozóikat, illetve továbbképezék őket új gépek/folyamatok üzembe helyezése előtt.

Az új évezred technológiája

Ma már Dél-Afrika is hozzáfér a legújabb high-tech flexógépekhez, a gépgyártókon és helyi képviselőiteken keresztül. Néhány nagy név, melynek gépei megtalálhatóak az országban: Carint, Fischer & Krecke, Rotomec, Flexo-

tecnic és Windmüller & Hölscher, a repró oldalán: Asahi, DuPont, BASF, és a sort még folytathatnánk.

A minőség ugyanúgy, mint a világ más részein, Dél-Afrikában is jelentősen növekedett az utóbbi években, köszönhetően a lézergravírozott anilox-hengereknek és a rákelkéses technológiáknak.

A fejlődés hajtóereje volt a flexó nyomóforma alacsony költsége is, a mélynyomóhengerhez képest, és az, hogy a kilencvenes évek közepén egyetlen cég szállított mélynyomóhengereket Dél-Afrikában, így a költség volt a legjelentősebb faktor. Másrészt volt néhány fotopolimer nyomóforma készítő, és az egészséges verseny stabilizálta az árakat.

De míg a fotopolimer 1975-ös megjelenése új kor hírnöke volt a flexónyomatásban, a digitális formakészítés 1999-es megjelenése Dél-Afrikában a korábbiaknál sokkal magasabb minőség elérését tette lehetővé.

Egy cég emelkedik ki a sorból, a fokvárosi Syrelinc Process. A Syrelinc közeli kapcsolatban állt a DuPont Cyrel fotopolimer nyomóforma fejlesztésével. Ez volt az első cég Afrikában (talán az egész déli féltekén), amely fotopolimer nyomóformát készített 1975 előtt. 1999-ben pedig elsőként helyezte üzembe digitális klisékészítő berendezést, elindítva Dél-Afrika csomagolóanyag-iparát az új évezredbe.

Miért válasszuk az UV-technológiát?

Csaba László

Folyamatos nyomás nehezedik a nyomdákra, az állandó jó minőség és a mind rövidebb átfutási idő tekintetében.

Az UV-technológia eredményeképp egyszerre tudják bonyolítani a sok különböző alkalmazást, az éves jelentések vagy autós prospektusok nyomtatásától a kimagasló minőségű kozmetikai csomagolások kivitelezéséig.

Miért is választja egyre több és több gyártó az UV-száritási technológiát?

A legfőbb előnyt az *azonnali teljes száradás* adja, mely lehetővé teszi az in-line konfekcionálást, így elhagyhatóak a szárítóállványok, gyorsabb a termelés, magasabb a munka hatékonysága, növekvő profit mellett.

A másik tényező a *minőség*. Az UV-bevonatok kiváló nyomatminőséget, magas fényt, jó tapadási és ellenállósági tulajdonságokat mutatnak a különféle hordozókon.

Végül, de nem utolsósorban nincs párologó oldószer (VOC) kibocsátás az UV-festékek száradása-

kor, így ezek kíméletesebbek a környezethez. Ez azt is jelenti, nem érzékelhető szag vagy a festék elkenődése, ami biztonságosabbá és kedveltebbé teszi az így nyomtatott termékeket, különösen az étel- és ital-csomagolásnál.